

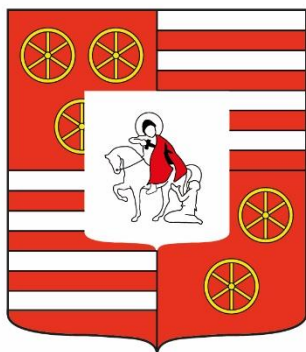
STATUUT

VAN HET

METROPOLITAAN KAPITTEL

VAN UTRECHT

2018

Metropolitaan Kapittel van Utrecht

Oud - Katholieke Kerk van Nederland

Statuut van het Metropolitane Kapittel van Utrecht

Inhoud

Preambule

Algemene bepalingen

1. Samenstelling van het Kapittel en lidmaatschapsduur

- I. Leden.
- II. Beëindiging lidmaatschap

2. Functies binnen het Kapittel.

- I. Van de voorzitter
- II. Van de deken
- III. Van de secretaris
- Van het ondertekenen en zegelen
- IV. Van de arcarius
- V. Van de financiële commissie

3. Werkwijze

- I. Vergaderingen
- II. Stemmingen
- III. Benoemingen en verkiezingen

4. Taken, rechten en plichten van het Kapittel

5. Liturgische taken

6. De bevoegdheden sede impedita

7. De bevoegdheden sede vacante

8. De verkiezing van een Aartsbisschop van Utrecht

9. Sint Maartenspenning en Sint Maartenskruis

10. Slotbepalingen

Aanhangsel

1. Afdeling IV, hoofdstuk 1, artikel 73 van het Statuut van de Oud-Katholieke Kerk van Nederland.
2. Besluit van het Metropolitane Kapittel van Utrecht met de instructie voor de verkiezing van een Aartsbisschop van Utrecht, d.d. 7 april 1981
3. Statuten Stichting de Dorpsmaten.

Preambule

Het Metropolitane Kapittel van Utrecht is de voortzetting van de vijf Kapittels binnen de stad Utrecht die tot 1559 het Generaal Kapittel van het bisdom Utrecht en sinds 1559 het Metropolitane of Aartsbisschoppelijk Kapittel van het aartsbisdom Utrecht vormden.

In 1633 werd het gereorganiseerd en in latere jaren werden al naar de eisen van de tijd veranderingen in bevoegdheden en plichten bepaald, zodat het als “perpetuum Senatum Ecclesiae Ultrajectinae”¹ de Aartsbisschop van Utrecht raad geeft en overleg met hem pleegt, hem behulpzaam kan zijn bij het besturen van het aartsbisdom Utrecht, bij sede impedita en bij sede vacante het aartsbisschoppelijk gezag uitoefent en in het laatste geval ook zijn bevoegdheid tot het kiezen van een nieuwe Aartsbisschop.

Algemene bepalingen

- a. Het Kapittel is een college bestaande uit de Aartsbisschop en ten hoogste acht priesters.²
- b. Het Kapittel vormt een zelfstandig onderdeel van de Oud-Katholieke Kerk van Nederland en heeft een zelfstandige rechtspersoonlijkheid.
- c. Het Kapittel staat in zusterlijke/broederlijke gemeenschap en in eenheid met de Aartsbisschop van Utrecht deze laatste met raad en daad ter zijde. Het pleegt met hem overleg om hem behulpzaam te zijn in het bestuur van en in het bevorderen van het pastorale en materiële welzijn van het aartsbisdom.
- d. Tot de bevoegdheid van het Kapittel behoort met in achtneming van artikel 73 van het Statuut van de Oud-Katholieke Kerk van Nederland de keuze van de Aartsbisschop van Utrecht.
- e. In samenhang met de bevoegdheid tot het kiezen van een Aartsbisschop van Utrecht wijst het Kapittel conform artikel 73 van het Statuut van de Oud-Katholieke Kerk van Nederland een aantal leken uit de leden van het Collegiaal Bestuur en de Synode die lid zijn van één van de parochies van het aartsbisdom aan die bij de bedoelde verkiezing worden geassumeerd in het Kapittel.
- f. Het Kapittel heeft buitengewone bevoegdheden bij het openstaan van de Aartsbisschoppelijke zetel (sede vacante), alsmede wanneer de Aartsbisschop om enigerlei reden verhinderd is zijn ambt waar te nemen (sede impedita).
- g. Het Kapittel heeft het beheer en de beschikking over de eigendommen van het Kapittel.³
- h. Het Kapittel maakt het de Aartsbisschop door financiële bijdragen mogelijk zijn bisschoppelijke taken en verplichtingen te kunnen vervullen. Tevens is het Kapittel verantwoordelijk voor een passende bisschoppelijke woning.
- i. Het Kapittel heeft een bijzondere band met de parochiekerk van Ste Gertrudis te Utrecht, die als kathedrale kerk van het aartsbisdom functioneert. In de kathedrale kerk worden in

¹ Cf. Acte van bevestiging van het Vicariaat door de Apostolische Vicaris, Aartsbisschop Jacobus de la Torre (29 juni 1658), waarin de oprichtingsacte door Aartsbisschop Philippus Rovenius is opgenomen (9 nov. 1633). De voortzetting van de vijf Utrechtse kapittels in het huidige Metropolitane Kapittel komt onder meer tot uiting doordat nieuwe kanunniken worden gekozen met de titels van kanunnik van Sint Maarten, Sinte Marie en Sint Petrus als opvolgers van al voor de reorganisatie van 1633 benoemde kanunniken.

² Waar in het hieronder volgende wordt gesproken over hij/hem, dient ook gelezen te worden zij/haar.

³ Hieronder valt ook een speciale verantwoordelijkheid met betrekking tot de liturgische en historische voorwerpen en bibliotheken die het Kapittel zijn toevertrouwd.

Een bijzondere plaats hierbij nemen ook in de relieken van heiligen die in de kathedrale kerk van Ste Gertrudis te Utrecht en in het Museum Catharijneconvent berusten. De verantwoordelijkheid voor de relieken wordt door het Kapittel toevertrouwd aan één van de kanunniken als *custos reliquiarum*.

afsprake met de parochie vieringen en andere bijeenkomsten georganiseerd die het hele bisdom betreffen. De kosten van deze vieringen en bijeenkomsten worden in overleg met de parochie door het Kapittel gedragen.

1. Samenstelling van het Kapittel en lidmaatschapsduur

1. Leden

- a. Het Kapittel bestaat uit tenminste vijf en ten hoogste negen leden.
- b. De Aartsbisschop van Utrecht is kanunnik door de aanneming van zijn keuze tot Aartsbisschop.
- c. De overige kanunniken worden door het Kapittel vrij gekozen uit de dienstdoende priesters van het aartsbisdom met volstrekte meerderheid van de geldig uitgebrachte stemmen.
- d. In geval van een vacature vindt de verkiezing van een nieuwe kanunnik plaats op de eerste vergadering na het intreden van de vacature.
- e. Het is wenselijk dat bij de keuze gelet wordt op een verspreiding van de kanunniken over het gehele aartsbisdom.
- f. Bij de keuze dient gelet te worden op de bekwaamheid tot uitoefenen van de functies binnen het Kapittel.
- g. Indien mogelijk is één van de kanunniken als docent verbonden aan het Seminarie van de Oud-Katholieke Kerk in Nederland.
- h. De plebaan van de kathedrale kerk van Utrecht kan na zijn benoeming als zodanig door het Kapittel tot kanunnik worden gekozen voor de periode dat hij dit ambt vervuld (durante munere).
- i. Sede vacante worden door het Kapittel geen kanunniken benoemd, tenzij het aantal kanunniken beneden de vijf is gedaald. In dit geval wordt het aantal op ten hoogste vijf gebracht.
- j. Een kanunnik die wegens het bereiken van de door het Statuut bereikte leeftijd ophoudt kanunnik te zijn, kan door het Kapittel worden benoemd tot erekanunnik. Tot erekanunnik kunnen ook worden benoemd geestelijken van kerken behorende tot de Unie van Utrecht van Oud-Katholieke Kerken of van kerken met wie de Oud-Katholieke Kerk van Nederland in kerkelijke gemeenschap staat. Erekanunniken hebben toegang tot de vergaderingen van het Kapittel, ontvangen een agenda en hebben een adviserende stem. Zij nemen niet deel aan verkiezingen, benoemingen of stemmingen.

2. Beëindiging lidmaatschap

Een kanunnik houdt op lid van het Kapittel te zijn:

- a. op eigen verzoek.
- b. door overgang naar een ander bisdom.
- c. in het geval van de plebaan van de kathedrale kerk wanneer hij uit dien hoofde is gekozen en ophoudt dat ambt te bekleden.
- d. bij het krijgen van ontslag uit de geestelijkheid zoals voorzien in artikel 66. 1, lid b van het Statuut van de Oud-Katholieke Kerk van Nederland.
- e. bij de voltooiing van het vijfde jaar na het ingaan van de pensioengerechtigde leeftijd; in dit laatste geval worden de kanunniken kanunnik-emeritus.
- f. de Aartsbisschop houdt op kanunnik te zijn met het neerleggen van zijn ambt.

2. Functies binnen het Kapittel

I. Van de voorzitter

- a. De Aartsbisschop van Utrecht is door aanneming van zijn keuze tot Aartsbisschop voorzitter van het Kapittel.
- b. De voorzitter leidt de vergaderingen en regelt de volgorde van de te behandelen onderwerpen.
- c. Hij kan indien hij dat wenst het voorzitten van de vergaderingen van het Kapittel delegeren aan de deken van het Kapittel.
- d. De Aartsbisschop geeft bij een verblijf buiten zijn diocees van meer dan zeven achtereenvolgende dagen hiervan kennis aan de deken van het Kapittel.

Het Kapittel kiest uit de overige functionarissen een deken, een secretaris en een arcarius. Wordt één van deze functionarissen Aartsbisschop van Utrecht, dan legt hij de door hem waargenomen kapittelfunctie neer.

II. Van de deken

- a. De deken installeert de nieuwe kanunniken.
- b. De deken roept de kanunniken op ter vergadering, stelt in overleg met Aartsbisschop de agenda op en is voorzitter van de vergadering als de Aartsbisschop afwezig is of hem verzoekt dit waar te nemen.
- c. De deken treedt op als representant van het Kapittel.
- d. De deken maakt ambtshalve deel uit van het Utrechts Overleg dat momenteel bestaat in het aartsbisdom.
- e. Bij overlijden van de deken fungeert de vice-deken (cf. lid g) of anders de naar verkiezing oudste kanunnik als zodanig.
- f. In de eerstvolgende vergadering na het overlijden van de deken wordt een opvolger gekozen.
- g. Indien het Kapittel het wenselijk acht kan het een vice-deken benoemen van wie de taken door het Kapittel worden vastgesteld. In dit geval functioneert hij bij overlijden van de deken tot aan de verkiezing van een opvolger als zodanig.

III. Van de secretaris

- a. De secretaris houdt de notulen van de vergadering van het Kapittel en draagt zorg dat de stukken, behorende bij de onderwerpen die op de agenda staan, voorhanden zijn. Alle binnengekomen stukken worden in de eerstkomende kapittelvergadering ter kennis van de kanunniken gebracht.
Hij is belast met het voeren van de correspondentie en het verzenden van de stukken.
- b. Bij afwezigheid of ziekte van de secretaris wordt hij vervangen door een door de voorzitter in overleg met het Kapittel aan te wijzen kanunnik.
- c. De secretaris is verantwoordelijk voor het archief van het Kapittel. Belangrijke archiefstukken zoals eigendomsbewijzen en contracten worden bewaard in de kluis van de Kapittelkamer in de pastorie te Utrecht. De lopende archiefbescheiden worden veilig opgeborgen. Archiefstukken ouder dan tien jaar kunnen in bewaring worden gegeven bij de archiefbewaarplaats van de Oud-Katholieke Kerk van Nederland.
- d. Indien gewenst kan de functie van archivaris ook door een andere kanunnik worden waargenomen.

Van het ondertekenen en zegelen

- a. Bij het aangaan van overeenkomsten en het opstellen van akten is de ondertekening vereist door de voorzitter, de deken en de secretaris.
- b. Sede vacante tekenen beide vicarissen en de secretaris.
- c. Akten dienen eveneens te worden voorzien van het zegel van het Kapittel, dat berust bij de deken.

IV. Van de arcarius

- a. De arcarius beheert de Kapittelkas en alle onder het beheer van het Kapittel gestelde fondsen en bezittingen. Hij doet dit in overeenstemming met een afzonderlijk op te stellen instructie en volgens door het Kapittel genomen besluiten.
- b. Een kanunnik wordt door het Kapittel benoemd die als procuratiehouder de arcarius assisteert.
- c. De arcarius is namens het Kapittel lid van het Curatorium van het Oud-Katholiek Seminarie.
- d. Op de voorjaarsvergadering van het Kapittel legt de arcarius overeenkomstig de instructie van alle door hem geadmistreerde fondsen rekening en verantwoording af over het afgelopen jaar en legt hij een begroting over voor het nieuwe jaar.
- e. Bij langdurige ziekte of afwezigheid van de arcarius wordt hij vervangen door een door de voorzitter in overleg met het Kapittel aan te wijzen kanunnik.

V. Van de financiële commissie

- a. De financiële commissie bestaat uit twee kanunniken, die jaarlijks door het Kapittel worden aangewezen.
- b. De financiële commissie controleert vóór de voorjaarsvergadering diens boeken en bescheiden en brengt daarover verslag uit in de voorjaarsvergadering, waarbij zij tevens voorstellen kan doen met betrekking tot het saldo van de kapittelkas en met betrekkingen tot de beleggingen.

3. Werkwijze

I. Vergaderingen

- a. Het Kapittel komt regulier tweemaal per jaar in het voorjaar en in het najaar bijeen. Voorts vergadert het Kapittel zo dikwijls de voorzitter het nodig oordeelt of tenminste drie kanunniken het verlangen daartoe aan de deken kenbaar maken. De vergaderdata worden voor ieder jaar tijdig vastgesteld.
- b. De vergaderingen van het Kapittel worden – dringende uitzonderingen daargelaten – gehouden in de Kapittelkamer, die zich bevindt in de pastorie bij de kathedrale kerk van Ste Gertrudis te Utrecht.
- c. De agenda van de vergadering wordt vastgesteld door de voorzitter in overleg met de deken. Voordat de agenda wordt vastgesteld heeft iedere kanunnik het recht voorstellen voor de vergadering in te dienen. Als een voorstel door tenminste drie kanunniken wordt ondersteund, komt het in ieder geval op de agenda.
- d. Het Kapittel kan rechtsgeldige besluiten nemen wanneer het volgens artikel 2. II.b. door de deken is samengeroepen en de meer dan de helft van de kanunniken aanwezig is.
- e. Op de voorjaarsvergadering legt de arcarius rekening en verantwoording af over het door hem gevoerde financiële beheer.

- f. Op de najaarsvergadering wordt conform artikel 73 van het Statuut van de Oud-Katholieke Kerk van Nederland indien noodzakelijk de lijst van kiesgerechtigde leken aangevuld en vastgesteld. Voor het einde van het kalenderjaar wordt door de secretaris de actuele lijst aan het Collegiaal Bestuur gestuurd.
- g. Van elke vergadering worden notulen gehouden. Deze moeten bevatten:
 - 1. de namen der aanwezige kanunniken;
 - 2. vermelding van de ter kennis van de vergadering gebrachte stukken en mededelingen;
 - 3. de agenda, de uitslag van de gehouden verkiezingen en benoemingen en de inhoud der genomen besluiten.
- h. De notulen hebben rechtsgeldigheid als zij in een vergadering zijn vastgesteld. Ten teken daarvan worden zij door de voorzitter, de deken en de secretaris ondertekend.

II. Stemmingen

- a. Over zaken wordt mondeling gestemd.
- b. Besluiten kunnen slechts genomen worden, indien meer dan de helft van het aantal kanunniken aanwezig is.
- c. Het is de kanunniken niet geoorloofd blanco te stemmen of zich van stemming te onthouden.
- d. Besluiten worden genomen met eenvoudige meerderheid van de ter vergadering uitgebracht stemmen.
- e. Bij stemming over bedragen groter dan € 100.000,00 kan een afwezige kanunnik in de eerste ronde een schriftelijke stem uitbrengen.
- f. Bij staking van stemmen heeft de Aartsbisschop de doorslaggevende stem.
- g. De tenuitvoerlegging van een besluit van de vergadering kan door de Aartsbisschop onder vermelding van zijn motivatie voor een bepaalde tijd worden opgeschort, waarna een nieuwe behandeling kan plaats vinden.

III. Benoemingen en verkiezingen

- a. Benoemingen geschieden na mondeling overleg en met eenvoudige meerderheid van stemmen.
- b. Verkiezingen geschieden schriftelijk en met gesloten briefjes, waarop alleen de naam van de betreffende persoon of personen voorkomt.
Een afwezige kanunnik kan in de eerste stemronde een schriftelijke stem uitbrengen, die aan de secretaris dient te worden gezonden.
De voorzitter wordt bij de stemmingen bijgestaan door de secretaris. Elk stembriefje wordt door de voorzitter voorgelezen en door de secretaris gecontroleerd en genoteerd. Na afloop van de stemming worden de briefjes vernietigd.
Vóór een verkiezing kan iedere kanunnik kandidaten voorstellen en kan over de gestelde kandidaten van gedachten worden gewisseld. Deze gedachtewisseling wordt niet genotuleerd.
Bij staking van stemmen wordt een tweede stemming gehouden. Zo nodig volgt daarna een derde stemming. Wanneer ook dan de stemmen staken, wordt de verkiezing verdaagd voor een door het Kapittel te bepalen tijd.
- c. De verkiezing van een nieuwe kanunnik wordt door de deken aan deze ter kennis gebracht. Hierbij wordt de verkozene gewezen op de rechten en plichten van een

kanunnik. De verkozene heeft veertien dagen de tijd om te beslissen over het al dan niet aannemen van de keuze.

IV. Van de aarts priesters

Indien gewenst kunnen er in het aartsbisdom geestelijken tot aarts priester van de traditionele of nieuw in te stellen aarts priesters chappen worden aangesteld.

Deze benoemingen en de omschrijving van hun taken geschieden door de Aarts bisschop, die hierover met het Kapittel overleg pleegt.

4. Taken, rechten en plichten van het Kapittel

- a. Vanaf het moment van zijn aanvaarding van de keuze bezit de nieuwe kanunnik alle met dit ambt verbonden rechten en plichten.
- b. De installatie van een nieuwe kanunnik gebeurt in de kathedrale kerk bij voorkeur in een liturgische viering waarbij veel leden van het aartsbisdom aanwezig zijn. Voor de installatie wordt een door het Kapittel vastgesteld liturgisch formulier gebruikt. De deken leest de acte van benoeming, de nieuwe kanunnik legt een belofte af⁴, de Aartsbisschop hangt hem een Kapittelstola om en zegent hem, waarna hij door de deken op zijn zetel wordt geïnstalleerd. De kanunniken kunnen indien zij dit wensen de in de westerse katholieke traditie gebruikelijke kleding van kanunniken dragen.
- c. De kanunniken zijn verplicht de vergaderingen van het Kapittel bij te wonen, tenzij om zwaarwegende redenen verhinderd, en deel te nemen aan de stemmingen. Van de afwezigheid wordt tijdig aan de deken kennis gegeven.
- d. Het Kapittel heeft als belangrijke taak het vertrouwelijk overleg en beraad met de Aartsbisschop. Dit beraad betreft o.a. belangrijke pastorale aangelegenheden vooral om bepaalde ontwikkelingen in een vroegtijdig stadium te bespreken, en om de Aartsbisschop te adviseren en te helpen bij het voorbereiden van het overleg in de bestuurs- en overlegcolleges van de kerk. Dit beraad betreft ook voorgenomen ambtswijdingen, pastorale aanstellingen, plannen voor nieuwe pastorale initiatieven op diocesaan en parochieel niveau en andere zaken waarvan de Aartsbisschop het wenselijk acht raad en advies in te winnen. Bijzondere zorg van het Kapittel gaat ook uit naar de instandhouding van het Seminarie van de Oud-Katholieke Kerk van Nederland. In de financiële zorg en verplichtingen met betrekking tot het seminarie wordt voorzien middels het Fonds Seminarie.

⁴ De tekst van deze belofte luidt momenteel als volgt:

*Ik, N.N., gekozen tot kanunnik,
beloof de bisschop met gebed
en met raad en daad bij te staan;
en het kerkelijke leven in het bisdom te helpen bevorderen;
en zal mij daarbij laten leiden
door het Statuut van het Metropolitaan Kapittel van Utrecht.*

Het initiatief om één of meerdere van deze zaken op de agenda te zetten kan ook van de kanunniken uitgaan (cf. artikel 3.c).

- e. In de perioden tussen de reguliere Kapittelvergaderingen kunnen door de secretaris in overleg met de voorzitter tussentijds binnengekomen dringende verzoeken om financiële of andersoortige ondersteuning schriftelijk ter kennisname van de kanunniken worden gebracht. Hierover wordt dan schriftelijk bij gewone meerderheid beslist.
Al deze beslissingen worden op de eerstkomende kapittelvergadering door de secretaris meegedeeld en in de notulen opgenomen.
- f. Ingeval door financiële bijdragen van het Kapittel de aanstelling van pastores of functionarissen ten dienste van het aartsbisdom, de Oud-Katholieke Kerk van Nederland of de Oud-Katholieke Kerken van de Unie van Utrecht wordt mogelijk gemaakt heeft het Kapittel geen werkgeverszeggenschap en/of werkgeversverplichtingen over deze personen en de uitoefening van hun taak. Het Kapittel kan wel personen benoemen die worden aangesteld voor taken of projecten die buiten de hierboven bedoelde normale pastorale of organisatorische structuur van het aartsbisdom of de Oud-Katholieke Kerk van Nederland vallen.
- g. Ingeval onroerende en/of roerende goederen in het bezit van het Kapittel zijn ondergebracht in een stichting benoemt het Kapittel het stichtingsbestuur, dat tenminste uit de deken, de secretaris en de arcarius bestaat. Het eigendom van deze goederen berust altijd bij het Kapittel, de exploitatie van de goederen bij de des betreffende stichting.⁵
- h. De kanunniken zijn verplicht tot geheimhouding van alles wat in het Kapittel wordt besproken en besloten, voor zover dit niet door besluit van het Kapittel openbaar wordt gemaakt of anders wordt besloten.
- i. De kanunniken ontvangen vergoeding van reiskosten ter bijwoning van de vergaderingen en van verdere kosten ten behoeve van het Kapittel gemaakt. Door het Kapittel wordt tevens een bedrag vastgesteld die kanunniken ontvangen als remuneratie voor het verrichten van hun taken en opdrachten.

5. Liturgische taken

Vanouds behoort tot de hoofdpogaven van een Kapittel de viering van de getijden en de eucharistie in de kathedrale kerk. Het Metropolitaan Kapittel van Utrecht vervult zijn liturgische opgaven in de kathedrale kerk van Ste Gertrudis tenminste als volgt:

1. Voorafgaande aan de voorjaarsvergadering van het Kapittel wordt een eucharistieviering gehouden waarin normaliter de Aartsbisschop voorgeeft.
2. Voorafgaande aan de najaarsvergadering worden al naargelang het dagdeel de lauden of het middaggebed gebeden.
3. In de Chrismamis, bij ambtswijdingen en bij pontificale eucharistievieringen in de kathedrale kerk – uitgezonderd die vieringen die een direct verband hebben met de vieringen van de parochie van Ste Gertrudis - wordt de Aartsbisschop geassisteerd door het Kapittel en eventueel andere door de Aartsbisschop aan te wijzen geestelijken.
 - a. Bij deze pontificale vieringen treedt de deken op als presbyter-assistens, bij diens verhindering door een andere daartoe aan te wijzen kanunnik.

⁵ Voor de Stichting de Dorpsmaten gelden andere regels, voor de stichtingsakte zie de bijlage. Voor de Stichting Oudewater OK (O2K), zie de bijlage.

- b. In geval van diaken - en priesterwijdingen kan één van de kanunniken benoemd worden tot aartsdiaken. Deze roept de wijdeling op en stelt hem aan de bisschop voor.
 - c. Het is wenselijk dat indien de Aartsbisschop conform artikel 84.2. van het Statuut van de Oud-Katholieke Kerk van Nederland op de hoogfeesten van Pasen, Pinksteren en Kerstmis voorgaat in de viering van de eucharistie in de kathedrale kerk die kanunniken en kanunniken-emeritus die geen andere liturgische verplichtingen hebben hem daarbij assisteren.
4. Bij de vespers ter gelegenheid van de nieuwjaarsontmoeting van het aartsbisdom, de vespers op of nabij de feestdag van de H. Martinus, de patroon van het aartsbisdom, en bij andere door de bisschop te bepalen pontificale eucharistievieringen of vieringen van de getijden treedt het Kapittel als college op.
 5. De orde van dienst en de regelingen betreffende de gang van zaken daarbij worden voorbereid door de plebaan van de kathedraal die daartoe overleg voert met de deken. De Aartsbisschop dient de voorstellen goed te keuren.
 6. In de processies kan het Kapittelkruis voor de kanunniken worden uitgedragen.
 7. Om de band tussen het Kapittel en de kathedrale kerk aan te geven wordt er naar gestreefd dat gedurende het jaar de leden van het Kapittel op een zondag zullen voorgaan in de viering van de eucharistie in de kathedrale kerk. Om aan te geven dat zij dit doen als leden van het college gaan zij dan met zijn tweeën voor.

6. De bevoegdheden sede impedita

Wanneer de Aartsbisschop van Utrecht, hetzij door lichamelijke hetzij door geestelijke ongesteldheid, vastgesteld door een persoon die in Nederland bevoegd is tot het uitoefenen van de geneeskunst, verhinderd wordt zijn ambt waar te nemen (sede impedita), oefent het Kapittel de buitengewone bevoegdheden uit, met inachtneming van de volgende bepalingen:

- a. Het Kapittel heeft hetzelfde rechtsgezag als de Aartsbisschop behalve tot het verrichten van de op grond van zijn wijding aan een bisschop voorbehouden ambtshandelingen.
- b. In geval van noodzakelijkheid is het Kapittel verplicht deze handelingen in het aartsbisdom door andere katholieke bisschoppen in kerkelijke gemeenschap met de Unie van Utrecht van Oud-Katholieke Kerken te doen verrichten.
- c. Het Kapittel is niet bevoegd tot de vervreemding van eigendommen, behorende aan het aartsbisdom.
- d. De bevoegdheden van het Kapittel sede impedita worden uitgeoefend door de deken.
- e. De deken geeft van het door het Kapittel vastgestelde feit van sede impedita binnen tweemaal vierentwintig uren kennis aan de geestelijken van het aartsbisdom, aan de Bisschop van Haarlem, het Collegiaal Bestuur en het Bureau van de Internationale Bisschoppenconferentie van de Unie van Utrecht met de mededeling van de omstandigheden die het optreden van het Kapittel noodzakelijk maken.
- f. De deken neemt namens het Kapittel geheel het bestuur van het aartsbisdom over en is bevoegd de Aartsbisschop in de waarneming van diens functies te vertegenwoordigen, voor zover deze niet uit de bisschopswijding voortvloeien. Hij tekent namens de Aartsbisschop alle stukken, die voor het uitoefenen van de functies van de Aartsbisschop bij het voeren van zijn beheer of administratie voorkomen, met vermelding van zijn hoedanigheid als vertegenwoordiger.

De deken neemt het voorzitterschap waar in alle vergaderingen, waarin dit aan de Aartsbisschop toekomt.⁶

- g. De deken neemt binnen het Collegiaal Bestuur de plaats van de Aartsbisschop in. Indien de deken als afgevaardigde van de Utrechtse geestelijkheid al lid van het Collegiaal Bestuur is, wordt zijn plaats als zodanig ingenomen door het plaatsvervangend lid van het Collegiaal Bestuur namens de Utrechtse geestelijkheid.
- h. Zodra de oorzaak, welke het optreden van het Kapittel als waarnemer van de bevoegdheden van de Aartsbisschop noodzakelijk maakte, drie maanden heeft voortgeduurd, roept de deken het Kapittel in vergadering samen, teneinde met hem te beraadslagen over de vraag of andere maatregelen moeten getroffen worden en, bij bevestigende beantwoording van die vraag, welke deze maatregelen zullen zijn.
- i. Wanneer de omstandigheden, welke het optreden van de deken als waarnemer van de bevoegdheden van het Kapittel sede impedita noodzakelijk maakten, door herstel van de Aartsbisschop of door zijn terugkomst ophouden te bestaan, geeft de deken hiervan binnen tweemaal vierentwintig uren kennis aan de geestelijken van het aartsbisdom, de Bisschop van Haarlem, het Collegiaal Bestuur en het Bureau van de Internationale Bisschoppenconferentie van de Unie van Utrecht.
- j. Wanneer de Aartsbisschop zijn bevoegdheden weer uitoefent legt de deken aan hem en het Kapittel verantwoording van het gevoerde bestuur en gehouden beheer af.
- k. Indien de zetel sede impedita openvalt, treden de bepalingen van de Instructie voor de verkiezing van een Aartsbisschop van Utrecht in werking.
- l. In geval de Aartsbisschop door langdurig verblijf buitenslands, wegens studieverlof of om andere door hem zelf te bepalen redenen zijn ambt voor een bepaalde door hem vastgestelde tijd niet kan uitoefenen, kan hij – het Kapittel gehoord - de deken de bovenstaande bevoegdheden onder f. en g. delegeren.

7. De bevoegdheden sede vacante

De uitoefening sede vacante door het Kapittel van de buitengewone bevoegdheden geschiedt met inachtneming van de volgende bepalingen:

- a. Het Kapittel heeft hetzelfde rechtsgezag als de Aartsbisschop behalve tot het verrichten van de op grond van zijn wijding aaneen bisschop voorbehouden ambtshandelingen.
- b. In geval van noodzakelijkheid is het Kapittel verplicht deze handelingen in het aartsbisdom door andere katholieke bisschoppen in kerkelijke gemeenschap met de Unie van Utrecht van Oud-Katholieke Kerken te doen verrichten
- c. Het Kapittel is sede vacante niet bevoegd tot de vervreemding van eigendommen, behorende aan het aartsbisdom.
- d. Bij het vacant worden van de zetel is de deken van het Kapittel van rechtswege vicaris.
- e. De deken convoceert het Kapittel binnen een week na het vacant worden van de zetel tot het verkiezen van een mede-vicaris uit het midden van het Kapittel.
- f. Bij het overlijden of ontstentenis van de deken geschiedt de in het vorige lid bedoelde convocatie door de vice-deken of bij ontstentenis daarvan de naar verkiezing oudste kanunnik.

⁶ Voor het voorzitterschap van de Internationale Bisschoppenconferentie (IBC) van de Unie van Utrecht geldt hiervoor echter de regeling die in het Statuut van de IBC is vastgesteld.

- g. Bij afwezigheid van de deken op de onder e. bedoelde vergadering wordt deze voorgezeten door de vice-deken of bij ontstentenis daarvan door de naar verkiezing oudste aanwezige kanunnik, totdat een gekozen vicaris zijn benoeming heeft aangenomen, door wie het voorzitterschap dan tijdelijk wordt overgenomen.
- h. In geval van overlijden of van ontstentenis van de deken-vicaris wordt in diens plaats door het Kapittel een andere vicaris aangewezen.
- i. De beide vicarissen oefenen conform art. 99, lid 1 van het Statuut van de Oud-Katholieke Kerk van Nederland in naam van het Kapittel het gezag over het aartsbisdom uit.
Het uitoefenen van de bevoegdheden onder 6 f. komt beide vicarissen toe. Wanneer de noodzakelijkheid bestaat dat één persoon optreedt, is de deken-vicaris als eerste bevoegd, bij diens ontstentenis de tweede vicaris. De uitoefening van de bevoegdheid onder 6 g. wordt waargenomen door de deken-vicaris, bij diens ontstentenis door de tweede vicaris.
- j. Zolang het aartsbisschoppelijk gezag door de vicarissen wordt uitgeoefend, kunnen geen wijzigingen in de kerkelijke rechtsregels worden aangebracht,
- k. De vicarissen dragen zorg, dat zo spoedig mogelijk en uiterlijk binnen zes weken na het vacant worden van de zetel wordt overgegaan tot de verkiezing van een Aartsbisschop, met inachtneming van artikel 73 van het Statuut van de Oud-Katholieke Kerk van Nederland.
- l. De vicarissen genieten sede vacante ten laste van het Kapittel een honorarium, waarvoor het bedrag wordt vastgesteld door het Kapittel.
- m. De vicarissen zijn aan het Kapittel verantwoording verschuldigd.
- n. Het Kapittel kan om wettige en dringende redenen een vicaris vervangen door een andere vicaris.

8. De verkiezing van een Aartsbisschop van Utrecht

Het Kapittel oefent zijn bevoegdheid tot het kiezen van een Aartsbisschop van Utrecht uit in overeenstemming met artikel 73 van het Statuut van de Oud-Katholieke Kerk van Nederland en volgens de instructie vervat in het Besluit van het Metropolitane Kapittel van Utrecht met betrekking tot deze verkiezing vastgesteld op 7 april 1981.⁷

9. Sint Maartenspenning en Sint Maartenskruis

1. Leden van de Oud-Katholieke Kerk van Nederland die zich gedurende een lange periode bijzonder verdienstelijk hebben gemaakt voor het geestelijk en/of materiële welzijn van de Kerk kunnen door het Kapittel worden onderscheiden met de Sint Maartenspenning. De toekenning hiervan geschiedt na overleg met de Bisschop van Haarlem.
2. Aan kerkelijke personen binnen de oecumene van kerken in binnen- en buitenland kan in bijzondere gevallen het Sint Maartenskruis worden verleend. De toekenning hiervan geschiedt na overleg met de Bisschop van Haarlem.

10. Slotbepaling

Met dit Statuut komen alle vroegere en alle tot dusverre geldende statuten en reglementen van het Metropolitane Kapittel te vervallen.

⁷ Voor de instructie zie de bijlage.

Indien en voor zover enige bepaling van dit Statuut in strijd is met enige bepaling van het vigerende Statuut van de Oud-Katholieke Kerk van Nederland, prevaleert die van het Statuut.

Dit Statuut treedt in werking op 12 juni 2018.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Metropolitane Kapittel van Utrecht en goedgekeurd door de Aartsbisschop van Utrecht.

12 juni in het jaar van de Heer 2018, de feestdag van de H. Odulfus, priester,

De Aartsbisschop van Utrecht

+ Joris August Odilius Luovicus Vercammen

De deken van het Metropolitane Kapittel

Wietse Berend van der Velde

De secretaris van het Metropolitane Kapittel

Geertruida Catharina Godefrida Verhey-de Jager

Aanhangsel:

1. Afdeling IV, hoofdstuk 1, artikel 73 van het Statuut van de Oud-Katholieke Kerk van Nederland.
2. Besluit van het Metropolitane kapittel van Utrecht met de instructie voor de verkiezing van een Aartsbisschop van Utrecht, d.d. 7 april 1981
3. Statuten Stichting de Dorpsmaten.
4. Statuten van de Stichting Oudewater OK (O2K).

